

8. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Закону України від 18 березня 2004 р. / Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 29. – Ст. 367.

9. Притика Ю. Д. Посередництво як нова форма вирішення приватноправових спорів / Ю. Д. Притика // Вісник господарського судочинства. – 2005. – № 1. – С. 231–237

УДК 346.9(043.2)

Текеджанова К. Б., студентка,
Юридичний факультет,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Загрішева Н.В., к.ю.н., доцент

ЗАХИСТ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ: ПРИНЦИПИ ЗДІЙСНЕННЯ

Відповідно до ст. 13 Конституції України держава забезпечує захист прав усіх суб'єктів права власності і господарювання. На виконання цієї вимоги, згідно зі ст. 20 ГК України, кожний суб'єкт господарювання та споживач має право на захист своїх прав і законних інтересів шляхами, визначеними нормами чинного законодавства. А також особа має право на самозахист свого права. Самозахистом є застосування особою засобів протидії, які не заборонені законом та не суперечать моральним засадам суспільства. Тобто суб'єкт господарювання має право вчиняти самозахист шляхом захисту своїх прав та законних інтересів самотужки, своїми власними діями. Іншими словами – це захист без звернення до суду[1].

Деякі вчені-юристи, зокрема О. Ф. Скакун, розглядають захист як відновлення порушеного правового статусу й залучення порушників до юридичної відповідальності[4 с. 5]. Разом з тим визначення поняття захисту через відновлення може бути повною мірою застосоване для характеристики захисту в процесуальних відносинах, наприклад при здійсненні правосуддя, що дещо звужує його реальний зміст.

Під захистом прав суб'єктів господарювання І. В. Головань розуміє введення в дію системи правових і організаційно-творчих заходів, що спрямовані на забезпечення реалізації прав цих суб'єктів і недопущення їхніх порушень[2, с. 512].

Захист прав суб'єктів господарювання - це сукупність взаємозалежних правових засобів, способів і форм, за допомогою яких при необхідності забезпечується захист законних прав суб'єктів господарювання при їх порушенні. Усім суб'єктам правовідносин гарантується захист їх прав, свобод і законних інтересів незалежним і неупередженим судом, утвореним відповідно до закону. Суб'єкти господарювання вправі

звертатися до господарського суду згідно з встановленою підвідомчістю господарських справ за захистом своїх порушених або оспорюваних прав і охоронюваних законом інтересів, а також для вжиття передбачених Законом заходів, спрямованих на запобігання правопорушенням.

Принципи господарського права, щодо захисту суб'єктів господарювання є істотною складовою частиною нормативного регулятора майнових відносин у сфері господарювання. Про це свідчать уже відтворення у ст. 5 ГК конституційних основ правопорядку у сфері господарювання, закріплення загальних принципів господарювання у ст. 6 ГК та принципів підприємницької діяльності у ст. 44 ГК. Це дає підстави стверджувати, що законодавець послідовно наполягає на тому, щоб особи, яким адресуються акти господарського законодавства, сприйняли як керівні вказівки конституційні основи правопорядку у сфері господарювання, принципи (загальні принципи) господарювання та підприємницької діяльності [3, с. 27].

Неможливо розглядати принцип рівного захисту державою суб'єктів господарювання, не враховуючи його зв'язків з іншими галузевими принципами господарського права. До них належать: забезпечення господарського правопорядку та законності у сфері господарювання, захист економічної конкуренції та поєднання публічних і приватних інтересів у сфері господарювання. Важливим є той факт, що принцип рівного захисту суб'єктів господарювання, захист економічної конкуренції та захисту прав споживачів закріплюється на рівні Конституції України. Це дає змогу стверджувати, що вони, як конституційні принципи, впливають на розвиток усіх галузей. Отже, розглянемо взаємозв'язок найбільш близьких за змістом та сферою застосування принципів господарювання [4, с. 6].

Принцип забезпечення господарського правопорядку та законності є одним із проявів принципу верховенства права у сфері господарського права. Принцип рівного захисту суб'єктів, як було зазначено вище, виступає закріпленням загальних принципів рівності та справедливості, що є складовими принципу верховенства права.

Принцип захисту економічної конкуренції свідчить про забезпечуваний державою захист конкуренції у підприємницькій діяльності. З самого визначення змісту цього принципу простежується зв'язок з принципом рівного захисту суб'єктів господарювання, що відображається у суб'єкті, який забезпечує захист, тобто у державі.

Принцип поєднання публічних та приватних інтересів у сфері господарювання відображає зв'язок між свободою підприємницької діяльності та її обмеженням.

Отже, можна зробити висновок, що актуальні на сьогодні є вказані принципи для того щоб примусити або спонукати порушника припинити дії, що порушують майнові права захисту суб'єктів господарювання, або

попередити такі дії.

Література

1. Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. № 436-IV. З подальшими змінами // Відомості Верховної Ради (ВВР). - 2003. - № 18, № 19-20, № 21-22. - Ст. 20.

2. Ніколенко Л. М. Господарськепроцесуальне право України : підручник /Л. М. Ніколенко; Маріуп. держ. ун-т. – О. :Фенікс, 2011. – 512 с.

3. Колодій А. М.Принципи захисту суб'єктів господарювання: монографія / А. М. Колодій. – К. :ЮрінкомІнтер, 2012. – 208 с.

4. Феделеш Е.М. Характеристика принципу захисту суб'єктів господарювання: монографія / Е.М. Феделеш. – К., 2010. – 176 с.

УДК 347(043.2)

Хмельницька О.Б., студентка,
Факультет екології та права,
Житомирський національний агроекологічний університет,
м. Житомир, Україна
Науковий керівник: Бондарчук Н.В., к.ю.н., доцент

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МЕДІАЦІЇ В УКРАЇНІ: ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ

Правові спори та конфлікти є невід'ємною частиною життя суспільства. Завданням держави є створення умов для вирішення спорів та захист охоронюваних законом прав та інтересів громадян. Вітчизняний та міжнародний досвід свідчить, що запровадження альтернативних методів врегулювання спорів поряд із системою правосуддя є найефективнішою передумовою вирішення правових конфліктів. Більше того, на сьогодні система правосуддя в Україні має низку недоліків.

Українські суди поступово переходять на нові стандарти правосуддя, активно застосовуючи нові інструменти вирішення спорів, закладені в процесуальних кодексах. Зокрема, такою новелою став інститут врегулювання спору за участю судді. Втім, поки що він застосовується не досить активно [3].

Наразі показник виконання судових рішень в Україні становить лише близько 30 %. За таких умов судовий захист, як і діяльність суду, не може вважатися ефективним, особливо якщо судові рішення не виконуються або виконуються неналежним чином [1, с. 186]. Наголошує і Європейський суд з прав людини: у рішеннях проти України ним найчастіше констатується порушення права на справедливий суд саме внаслідок невиконання рішень національних судів [2, п. 8].

Процедура медіації - це спосіб ведення переговорів з метою врегулювання спору за сприяння незалежного, професійного посередника